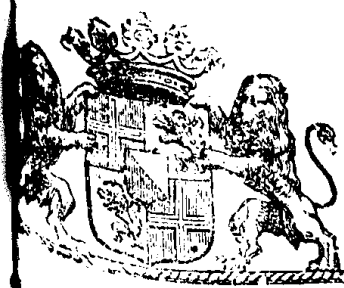
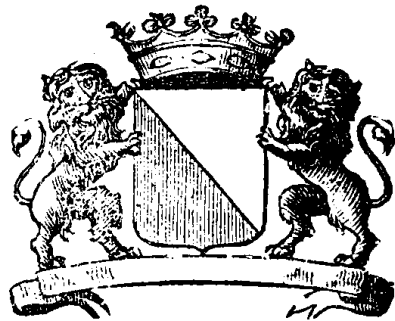

VRIJDAG

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, doen weten dat de Maliebrug wegens eene daaraan te versterking herstelling voor den overgang met rijtuigen zal worden hersteld en met Maandag den 11. tot en met Maandag den 16. October 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
W. M. J. VAN DIELEN, Weth.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 8 Oktober.

Gister hebben we per telegraaf berigten uit Konstantinopel medegedeeld, die deden zien, dat de zending van lord Redcliffe niet zoo geheel zonder officiële schijnt. Heden berigt men, dat hij der Porte het bombardement van Djedda het leedwezen van de Britsche regering moet betuigen. Dit zou allen van mogelijkheid missen, vooral bij de tijdingen die ontvangen worden, dat de Turksche autoriteiten van de bestraffing der schuldigen zoo gemakkelijk hebben afgemaakt, als er niet bijgevoegd werd, dat Lord bij het geven van dat blijk van welwillendheid tevens een verzoek te doen had. Dat verzoek wezen, Perim gedurende honderd jaar in huur Engeland af te staan. Die opgaaf geschiedt over een bevestiging verdient ze zeker wel, of niet het stellig is, dat lord Redcliffe's reis een gewichtig doel moet hebben.

De hebben gister van de moeilijkheid tusschen Frankrijk en Portugal gewaagd. Men zegt, dat de zaak van Frankrijk nog al billijk is; het zou de lijn van de lijneschepen alleen naar Lissabon gezonden hebben, om de regering aldaar de schikking gemakkelijk te maken, die zoowel tegenover de natie als tegenover de Kortjes slechts voor de overmacht zou schijnen te behoeven, waardoor het nationaal eergevoel zich niet behoeven gekwetst te gevoelen.

Eene andere moeilijkheid zou, wat de magt betuigen, staande in bijna gelijke verhouding tegenover Nederland, als de Britsche regering in den handel van een groot deel der Eng. pers. De van Brooke en zijn wensch, dat Engeland zijn overname, maakt namelijk nog al beweging Engeland, en de Times wijdt er weder een even van we als hatelijk en overmoedig artikel aan, dat alleen den aanhef hier laten volgen: "De heer van de magt, zegt het blad, is in den Indischen Archipel kleine Europesche Staat, die met eenige wijdingen, ontstaan door de tegenwoordigheid van magt mededingers, een standpunt bekleedt, overeenkomende met dat der Genuezen van vroegeren tijd. De genoegzame magt om in Europa hun eigendom van een der groote mogendheden te beschermen, is het de slimme en nijvere Hollanders gelukt om zich te Oost tot koningen en prinsessen te verheffen, te huis te leven van de schattingen, welke zij aanne afgelegen bezittingen opgaan. Het eiland dat Engeland zich als eens zijn vroeger eigenland herinnert, bestrijdt al de regeringskosten van de p. st. in de uitvoerwaarde, welke door het Indisch goevernement naar Europa gezonden is. De Hollanders houden onwrikbaar vast aan de overleveringen van eene naijverige en uitsluitings- magt, en onze kooplieden te Singapore beklagen dat hetzelfde stelsel, waardoor in verloopende tijden de werking van de twee natien ontstond, steeds in de bewerk is in den Indischen Archipel. Er naar dwingelandij zweemt, en dat zij toch een luiden doen opgaan, bij de minste tusschenkomst in de aanrandingen, uitroepende dat dit eene verandering is van het arme Nederland, omdat het moet kan, in heftige woorden de regten, die Nederland op dien Archipel doet gelden te loochenen, dat dus logens daaronder te vermengen. Die zaak ons gunstig afloope. Morgen of overmorgen we de zaak van Brooke in 't geheugen onzer terug roepen. Plaatsgebrek verhinderde ons laschen zullen de reformkwestie en de overgang van een deel der Anglik. kerk naar het Ro-

manisme, bepaaldelijk in zake de biecht, de aandacht der Britten een weinig gaan afleiden van Brooke. De laatstgenoemde aangelegenheid toch begint de gemoederen zeer op te wekken. Te Londen wordt eene meeting over de zaak voorbereid, waar het stellig warm zal toegaan. Te Greenwich is er reeds heftig getwist in eene groote volksvergadering, waarin de "vermomde voorstanders van 't Papisme" hevig zijn bestreden.

De zaak van 't regentschap in Pruisen begint bijna eene Europesche te worden. Na de Britsche behandelt ook de Fransche pers die kwestie, en het *J. des Débats* met name zegt, met zekere warmte van taal, dat de instelling van een regentschap noodzakelijk is geworden, en op grond der Grondwet, des noodig buiten den Koning, moet worden geordend.

Gister hebben we per telegraaf berigt ontvangen van het indienen door de regering van de vijf wetsontwerpen, 1. op het regt van suksessie en van overgang bij overlijden; 2. tot evenredigmaking van de grondbelasting; 3. tot afschaffing van den akzijs op den turf en de steenkolen; 4. tot wijziging van de wet op den akzijs op het geslacht; 5. tot wijziging van de artt. 241, 242 en 246 der gemeentewet. Eenige korte opmerkingen werden daarbij gevoegd, uit de memorie van toelichting ontleend. Wij hebben daarvan alleen in de nummers voor de stad mededeeling kunnen doen. De stukjes omtrent het vertrek van miliciens der ligting 1857, van de sterfte bij de zeemagt en van de vermeerdering van 't getal landmeters, die wij om plaats te maken moesten uitligten, zullen we heden niet op nieuw opnemen.

Daarentegen wijzen wij onzen lezers, die belang stellen in de voorgestelde belastingwijzigingen, naar 't geen we daaromtrent hieronder mededeelen. Men zal er belangrijke beschouwingen in vinden.

— Z. M. heeft aan den heer W. C. Schol eervol ontslag verleend als kontr. 1. kl. te Medemblik, met pensioen; voorts zijn verplaatst de volgende kontr., als: naar Rotterdam, 1. afd., de heer W. P. van Visvliet, te Hoorn; 2. afd., de heer W. F. Vertholen, te Oud-Beijerland; naar Hoorn, de heer J. D. Bichon van IJsselmonde, te Gouda; naar Gouda, de heer W. F. Lamoraal Wichers, te Steenwijk; naar Steenwijk, jhr. G. K. van den Santhouwe, te Workum; naar Workum, de heer J. E. Westenberg, te Dockum; naar Nijmegen, de heer H. M. H. van Wessem, te Druten; naar Druten, de heer J. J. T. Evers, op de linie te Oude Pekel-A; naar Groenlo, (res. Winterswijk), op verz., de heer A. baron Lewe van Middelstum, te Ouder Amstel; naar Weesp, de heer L. P. A. Boellaard, te Schagen; naar Zwolle, de heer G. W. van der Gronden, in de 2. afd. van kontrôle te Groningen; en zijn bevorderd tot kontr. 1. kl. de heeren: J. W. R. T. Baerts te Doetinchem, en A. R. Corbey te Gulpen, van de 2. kl.; en tot kontr. 2. kl. de heeren: N. van Hamel te Heerenveen, en J. van Assum te Lobith, 3. kl. Nog is aan den heer J. M. L. van Bronkhorst, op verz., eervol ontslag verleend als adj.-komm. bij het depart. van buitenl. zaken.

De heer A. Franken is erkend als vice-konsul van Zweden en Noorwegen te Alkmaar.

§— In de algemeene Memorie van Toelichting tot de vijf wets-ontwerpen, strekkende tot wijziging van het belastingstelsel en van eenige bepalingen der Gemeentewet, rakende de Gemeente-belastingen, (waarvan hierboven is gewag gemaakt) leest men het volgende:

De rigting, welke in de laatste jaren door de wetgeving ten aanzien van de verbetering van het belastingstelsel is gevolgd, is niet te miskennen. Al de maatregelen, welke in dit opzigt genomen zijn, strekken ter bereiking van één doel: de belastingen op de eerste levensbehoefte uit de rij onzer belastingen te doen verdwijnen. Daarbij is van tijd tot tijd, en ter bevordering van dat doel, verbetering aangebracht in de overige deelen van het belastingstelsel. Zonder de grondslagen van dit stelsel te veranderen, heeft men getracht, de leemten die het bevat aan te vullen, en onevenredigen druk in gelijkmatige verdeling van den algemeenen last te

veranderen. Op dien weg verlangt de regering voort te gaan. Groote veranderingen in de grondslagen van het geheele stelsel zal zij niet voordragen; geene belastingen, waarbij van de ingezetenen blootlegging van hun vermogen, anders dan door de bestaande wet op het suksessieregt, wordt gevorderd, of van hunne inkomsten gevraagd. — Bij het overwegen der middelen, welke thans in die rigting aangewend kunnen worden, stuitte de regering al dadelijk op eene omstandigheid, welke hare inzichten en voornemens niet weinig belemmert, doch welke niet het gevolg is van hare handelingen. Toen de rijks-akzijs op het gemaal werd afgeschaft, vond deze maatregel geen onverdeelden bijval. Velen, die hem in beginsel goedkeurden, vonden bezwaar in zijne uitgebreidheid. De gelukkige en onverwacht snelle vooruitgang van de opbrengst der overige middelen van inkomst, heeft die zorg verdreven. Voor 's Rijks inkomsten heeft die afschaffing geene schadelijke gevolgen opgeleverd, en zeer zeker is het algemeen welzijn er grootelijks door bevorderd. Maar het voorbeeld, door het Rijk gegeven, vond navolging bij vele gemeentebesturen. Terwijl het Rijk zijne inkomsten kon verminderen, moesten de gemeenten de hare door andere belastingen aanvullen. Daaruit, en uit de aanzienlijk toegenomen behoeften der gemeenten, ontstond, wat men den finantiëlen nood der gemeenten noemt. Er wordt geklaagd over het verbreken van het verband tusschen het Rijksbelastingstelsel en dat der gemeenten. En veelal is men geneigd, aan de wetgeving en aan de Regering de schuld te geven van de moeilijkheden, waarin de gemeenten verkeerden. Rusten die verwijten op goede gronden? Het mag ernstig in twijfel worden getrokken. Want zeker, indien er sprake kan zijn van verbreking van het verband tusschen het Rijks- en het Gemeente-belastingstelsel, er is geene handeling van den algemeenen wetgever aan te wijzen, welke daartoe bepaaldelijk moest nopen. Maar wat daarvan zijn moge, van de zijde van sommige gemeentebesturen wordt nu met aandrang gevraagd, dat 's Rijks schatkist aan de gemeenten te hulp kome. Het verlangen is geuit, dat het Rijk aan de gemeenten afstand doe van een min of meer aanmerkelijk deel zijner direkte belastingen, om haar in de gelegenheid te stellen, hare akzijsen of hare eigen direkte belastingen af te schaffen. En om dien wensch ingang te doen vinden, wijst men vooral op het groote voordeel, dat voor den binnenlandschen handel zou ontstaan, indien alle binnenlandsche tollinien konden vervallen. Een schoon doel, dat echter ten eenemale onbereikbaar is, zonder dat de rigting, welke de algemeene wetgever voor 's Rijks belastingen sedert lang insloeg — boven werd daarop gewezen — voor langen tijd, mischien voor goed verlaten worde. Want welke wenschen men ook moge koesteren, met opzigt tot de afschaffing van de akzijsen op de eerste levensbehoefte, het is eene illusie, welke men zich schept, wanneer men meent, dat zij en voor het Rijk en voor de gemeenten beide eenvoudig kunnen afgeschaft worden: althans dat dit nog in langen tijd mogelijk zal worden bevonden. De wensch naar afschaffing van de gemeente-akzijsen intusschen, wordt niet minder levendig noch met minder nadruk geuit, dan die naar de afschaffing van de rijks-akzijsen op de eerste levensbehoefte. Van daar, dat de Regering de aandacht meent te mogen vestigen op de nieuwe gedaante, welke het vraagstuk der verbetering van ons belastingstelsel in zijn geheel in de laatste tijden verkregen heeft. De wetgever moet nu de rigting kiezen, waarheen hij zich bewegen wil.

Is het raadzaam, de gemeente-akzijs het eerst af te schaffen? Of is het verkieslijk, in de eerste plaats te zorgen voor de afschaffing van de Rijks-akzijsen op de eerste levensbehoefte? Zonder deze vraag te beslissen, loopt men groot gevaar, van halve maatregelen te nemen, en een halfslachtig stelsel, gelijk dat wat nu bestaat, schier onveranderd te laten voortbestaan. Dit zou een hinken op twee gedachten zijn, dat vermeden dient te worden. Kiest men het eerste stelsel, dan moet men de gemeenten in de gelegenheid stellen, hare akzijsen door direkte belastingen te vervangen. Daartoe is geen andere weg open, dan vermindering van 's Rijks direkte belastingen, omdat anders de last van de direkte belastingen te zwaar zou drukken. Maar dan moet het Rijk zijne akzijsen behouden.

Kiest men het tweede, dan moet het Rijk zijne

direkte belastingen behouden, en voor zooveel noodig die uitbreiden of verbeteren. Men laat dan aan de gemeenten de vrijheid, welke de Gemeentewet haar schenkt; men geeft haar de gelegenheid, de akzijsen, welke het rijk missen kan, ten haren behoefte te heffen, indien zij deze heffing verkieslijk achten boven de heffing van eigen direkte belastingen. Men bevordert het stelsel, dat op voorwerpen van eerste behoefte niet door het rijk en door de gemeenten beide belastingen worden geheven. — Aan het laatste alternatief alzoo geeft de regering de voorkeur.

Verder wordt in de memorie gezegd, dat die voorkeur op drie gronden berust:

a. De vrijheid van de gemeenten wordt daardoor veel minder beperkt dan bij het eerste alternatief.

b. De gemeente-akzijsen kunnen niet allen worden afgeschaft.

c. De afschaffing van de rijks-akzijsen en van den last, aan hunne heffing verbonden, komt ten laste van alle ingezetenen des Rijks, die van de gemeente-akzijsen alleen ten bate van de ingezetenen der gemeenten, waar akzijsen geheven worden.

Om deze redenen, meent de Regering bepaaldelijk de voorkeur te moeten geven aan het laatste alternatief. Zij verlangt de rigting te behouden, welke de wetgeving sedert de laatste jaren gevolgd heeft. Zij verlangt onveranderlijk te streven naar het doel, dat naar hare meening het beste is: dat namelijk de belastingen op de eerste levensbehoefte uit de rij der rijksbelastingen verdwijnen.

Vermits nu de toestand van 's Rijks schatkist toelaat aan verligting van lasten te denken, valt thans te onderzoeken, welke maatregelen in de rigting, in de vorige paragraaf aangewezen, genomen kunnen worden.

De rijksbelasting, waarvan de afschaffing het meest, en te regt, wordt verlangd, is de akzijs op de brandstoffen. Hoewel de fabrieken gedeeltelijken vrijdom van dien akzijs genieten, en hoewel de grenzen van den vrijdom aanmerkelijk zijn uitgebreid, blijft die belasting voor de nijverheid kostbaar en lastig, vooral door de formaliteiten, aan het genot van den vrijdom onafscheidelijk verbonden. Voor de veenderijen is de heffing van den turfakzijs een groot bezwaar, welks wegruiming veel zal kunnen bijdragen tot grootere ontwikkeling van dien hoogst belangrijken tak van nijverheid. Voor de ingezetenen is de belasting op de brandstoffen nevens de belasting op de haardsteden inderdaad eene dubbele belasting op hetzelfde voorwerp. Bovendien is de perceptie van die belasting voor het Rijk omslagtig en kostbaar.

Indien deze akzijs wordt afgeschaft als rijksbelasting, dan verkrijgen de gemeenten de bevoegdheid om hare belastingen op brandstoffen, des verkiezende, te verhoogen.

Maar tegen de afschaffing van dien akzijs bestaat het gewigtig bezwaar, dat zijne opbrengst vrij aanmerkelijk hooger is dan het cijfer, waarmede de regering meent dat 's Rijks inkomsten verminderd kunnen worden. Over het jaar 1857 was die opbrengst, in hoofdsom, kollektief zegel en opcenten, niet minder dan f 2,880,000. Bovendien, er rust nog eene verplichting op de regering. De ongelijkmatigheid van de heffing van den akzijs op het geslacht is herhaaldelijk ter sprake gebracht. Daarin moet voorzien worden. Verhooging van dien akzijs in sommige plaatsen zou echter bedenkelijk zijn. De regering meent het middel van herstel ten deze te moeten zoeken in de gelijkmatige heffing dier belasting naar dezelfde grondslagen in het geheele Rijk, maar dan ook de opcenten op dezen akzijs te moeten doen vervallen. Dit zal een verlies van inkomsten ten gevolge hebben van f 450,000 ongeveer.

Wat het belang van de gemeenten eindelijk betreft, indien haar geene andere hulp wordt geboden dan die kan voortvloeijen uit de vervanging van een deel harer direkte belastingen door verhooging van haren akzijs op de brandstoffen, dan is het te vreezen, dat velen daarvan geen gebruik zullen kunnen maken. De regering is dus bereid, ook aan de gemeenten te vergunnen een grooter aantal opcenten op de grondbelasting der gebouwde eigendommen te heffen dan haar door art. 246 der gemeentewet wordt vergund; anderdeels om, vóór alle andere belastingen, 100 opcenten op den rijks-akzijs op het gedistilleerd te heffen; eindelijk het getal opcenten, dat voor het rijk op de personele belasting wordt geheven, met de helft te laten verminderen en alzoo tot op 10 terug te brengen, te beginnen met 1°. Mei eerstkomende, en dat aan de gemeenten, met wijziging van de gemeentewet, worde vergund, het getal opcenten op die belasting tot op 35 te verhoogen. Hierdoor zou een nieuw offer van f 550,000 min of meer ten laste van 's Rijks schatkist komen. Deze zou mitsdien aan inkomsten verliezen f 3,830,000, en dus veel meer dan de vermindering van uitgaaf voor de dienst der nationale schuld bedraagt.

Men kan dus andere bronnen van inkomst voor de gemeenten worden geopend, indien men aan dit onderwerp gevolg zal kunnen geven.

In de eerste plaats kwam daarbij in aanmerking de onstandigheid, dat de kapitalen, die in effecten

zijn belegd, niet, gelijk de vaste goederen, aan overschrijvingsregten bij overgang van eigendom zijn onderworpen; evenmin aan eenigen last van gelijken aard als het patentregt, dat de inkomsten van andere kapitalen treft, welke in handel of nijverheid worden gebezigd. Om die leemte aan te vullen is in het jaar 1851 eene belasting op de renten voorgesteld, welke echter den bijval van de Tweede Kamer niet heeft mogen verwerven. Eene tweede poging van dien aard aan te wenden acht de Reg. onraadzaam: omdat men aangifte van inkomsten wil, terwijl ook eene heffing bij overgang onmogelijk aan controle te onderwerpen is. Het eenige middel van belasting dat in aanmerking kan komen, is de heffing van een regt in geval van overgang bij overlijden. Wilde men zoodanig regt evenwel algemeen heffen, en dus bij elken overgang bij overlijden, zoowel in de regte als in de zijldlinie, dan zou men stuiten op de bekende bezwaren, die tegen elke belasting van eigendomsovergang in de regte nederdalende linie bestaan. Om dus het doel zooveel mogelijk te bereiken, moet men zich bepalen tot de heffing van een regt op den overgang bij versterf in de zijldlinie en onder niet verwante personen. Tot dusver drukte eene speciale belasting van dien aard alleen op de vreemde effecten. Er is geene reden waarom men niet eene bijzondere belasting van dien aard op alle effecten zou invoeren. De Regering stelt alzoo voor, om een overgangsregt van drie ten honderd te heffen op alle effecten welke bij versterf in de zijldlinie en onder niet verwante personen in eigendom overgaan. Wel komt daarbij in aanmerking dat de opbrengst van zulk eene belasting wisselvalliger is dan die van elke belasting welke uit de inkomsten van de ingezetenen gekweten moet worden, vooral met het oog op de meer afwisselende tijdelijke waarde der effecten. Die bedenkingen, hoe gegrond ook, heeft de regering echter niet teruggehouden, eensdeels, omdat hare voordragt in haar geheel niet ten doel heeft om vermindering te brengen in de hoofdsom der direkte belastingen, noch in de totale opbrengst daarvan; anderdeels, omdat, er, naar hare meening, geen ander middel beschikbaar is dan hetgeen zij voorstelt, om, zonder op andere overwegende bezwaren af te stuiten, eene leemte in het belastingstelsel, inimmers gedeeltelijk, aan te vullen. De wet op het successieregt kan tevens, zonder de belasting te verhoogen, in onderscheidene opzichten verbeterd worden. De opbrengst van een en ander kan worden geschat op 7 tonnen gouds.

Onder de ongelijkmatigheden, welke zich in de belastingen voordoen, behoort vooral deze, dat de grondbelasting in verscheidene gedeelten van het rijk naar eenen minderen maatstaf wordt geheven dan in andere. De regering stelt voor, ook deze ongelijkheid, niet minder stuitend dan die welke de verschillende heffingswijze van den akzijs op het geslacht te weeg brengt, weg te nemen. De opbrengst der grondbelasting over een vol jaar wordt daardoor met bijna f 760,000 in hoofdsom verhoogd.

Wanneer men de geldelijke uitkomsten van dit ontwerp bijeen brengt, verkrijgt men de volgende resultaten.

In 1859 zal namelijk op de brandstoffen minder te heffen zijn	f 790,000,
op 't geslacht zal verloren worden	- 450,000
en op 't personeel	- 382,665,
zoodat minder zal ontvangen worden	f 1,662,666.

Daarentegen zal meer ontvangen worden voor grondbelasting, met Limburg, f 506,632, — 2½ opcenten f 108,925, — te zaam f 615,554, — zoodat er een werkelijk verlies over 1859 zal wezen van f 1,007,109, daar van de wijziging in de successiewet nog geene belangrijke vruchten in 1859 kunnen verwacht worden.

In 1860 zal echter het verlies voor de schatkist grooter wezen als voor brandstoffen f 2,880,000, voor geslacht f 450,000, voor personeel f 550,000, — te zaam f 3,880,000; terwijl de verhoogde grondbelasting met de 2½ opcenten slechts f 692,968, en de successie f 700,000 te zaam dus f 1,392,968 meer zal opbrengen, gevende derhalve voor 1860 een verlies voor de schatkist van f 2,487,032.

Dit cijfer is hooger dan dat van twee millioen, min of meer, waarmede de gewone inkomsten van het Rijk gerekend worden zonder gevaar te kunnen worden verminderd. Daartegenover echter moet in aanmerking worden gebracht, dat de verhooging van de grondbelasting in Limburg, naar het voorgestelde in 1860 eerst voor de helft zal zijn ingevoerd, en dus twee jaren later de opbrengst dier belasting in haar geheel nog met f 154,820 zal doen vermeerderen. Daarenboven zal de afschaffing van den akzijs op de brandstoffen vermindering van uitgaven voor het personeel der ambtenaren en voor de perceptie-loonen ten gevolge hebben, zoomede voor het aandeel in de belasting dat thans door de Departementen van Marine en van Oorlog wordt gedragen.

Eindelijk zal ook nog tot mindering van dit verschil dienen de voordragt welke de regering doet, strekkende om de opcenten en het kollektief zegel van de verschillende akzijsen met de hoofdsom te vereenigen, waaruit, door eene betrekkelijk geringe verhooging van de akzijsen op wijn en gedistilleerd,

tegenover eene kleine vermindering van het bedrag der overige akzijsen, bij slot eenige vermeerdering van opbrengst, ten bedrage van bijna f 50,000 kan vloeijen.

— Door den Gemeenteraad van Harlingen is, zijne vergadering van jl. Zaterdag, toezegging gegeven van f 3000 voor de tegenwoordige rigting van den overworpen Noorder-spoorweg (koncessie Sloet-Reuchke) doch bij dadelijke verbinding met de Eemsbaan bij IJ of Asschendorf, f 9000 per jaar, gedurende 20 jaren.

— Als eene eigenaardige bijdrage tot de subsidie in de Noordelijke provinciën voor den spoorweg gestaan, kan dienen, dat de gemeenteraad van Wijk een dorp tusschen Zwolle en Deventer, besloten heeft eene jaarlijksche bijdrage te geven van f 500; die bijdrage te vermeerderen tot f 700, wanneer het naburige Olst, dat op een uur afstands ligt en mede f 500 toestaat, geen station kwam. Men kan daaruit, dat de buurschap niet bijzonder hartelijk

— De Gemeenteraad van Eindhoven heeft een permanente commissie voor de zaak der spoorwegen benoemd.

*— Eergister is aan onze Hoogeschool bevestigd tot dokter in de regten de heer J. J. Metelerkamp van Utrecht, en gister de heer F. Kuiper van Amsterdam, beiden met Theses.

— Gister promoveerde aan de Leijdsche hooischool tot dokter in de beide regten de heer J. Byleveld, van 's Gravenhage, na verdediging Theses.

*— Uit N. Diep schrijft men ons van gister: Eene verschrikkelijke zeeramp heeft zeer waarschijnlijk verscheidene huisgezinnen in rouw gedompeld. Een der loodsschuiten met een schipper, zeven manschappen, een jongen en den kok bemand, heden morgen hier uitgezeild, is op den Noorder-haaks gelooft. Voor zoover men van Kijkduin kon zien, hebben zij zich in de sloep begeven en daar men kort daarna niets meer van hen ontdekte, vreest men, dat allen in de verschrikkelijke branding op dien beul omgekomen.

*— Uit Amersfoort schrijft men ons: De plaatselijke schoolcommissie heeft een ontwerp, voor de inrigting van het openbaar onderwijs te dezer stede, aan den gemeenteraad ingediend. Daarbij wordt o. a. voorgesteld:

1. Om eene geheel nieuwe *armenschool* op te richten, berekend voor minstens 500 kinderen, met een hoofd-onderwijzer, op eene jaarwedde van f 900, een genot van vrije woning in het schoolgebouw; met 4 hulp-onderwijzers, op f 400, 300, 250 en 200, en 2 kweekelingen, op f 60 en 50, welke met f 550 voor licht, brand, schoolbehoefte, kleeding, en meubelen, worden begroot op f 2710, de kosten van het nieuwe gebouw.

2. Om de thans bestaande stads-armenschool te rigten voor eene, door laag gestelde schoolgelden voor een 100tal kinderen van den minder burgerstand toegankelijke *tusschenschool*, met een verbonden avondschool, tevens strekkende voor een halingschool; met 1 hoofd-onderwijzer, op een jaarwedde van f 600 als minimum, onder vermeerdering eener toelage van f 6 voor elken leerling boven het getal 50 en bepaling van het maximum zijner jaarwedde op f 900, met vrije woning in het schoolgebouw; voorts 1 kweekeling op f 60, welke met f 180 voor schoolbehoefte, kleeding, enz. geraamd worden op f 1140. Daarvan zal echter af de ontvangsten aan schoolgeld, voor een gezin f 4; voor het bezoeken van de avondschool op f 3; alles zonder verhooging voor schoolbehoefte, zoodat de kosten der tusschenschool voor de gemiddelden worden geraamd op f 430, buiten die van verbinding met de andere scholen.

3. Om geene *burgerschool* voor alsnog op te richten. 4. Om twee *openbare scholen* voor den burgerstand, eene voor jongens en eene voor meisjes (waarom trent aangewezen worden de scholen van heer Kollewijn en mej. Hondius), op te rigten, nadere bepaling van het minimum en maximum van de jaarwedden, in dier voege, dat de uitgaven voor de scholen door de gemeente te doen, niet overschreden worden door de ontvangsten van schoolgeld.

— Te 's Hage is bij het onderzoek der gemeenteraad begrooting o. a. gevraagd, of het stelsel der openbare verlichting niet algemeener kon worden ingevoerd, om stoepen af te sluiten. Ook is er over overwogen, dat het gas bij de laatste illuminatie in verscheidene huizen heeft ontbroken. Men vroeg of men niet gasverlichting niet moest verbieden, waar de verlichting niet voldoende scheen, om daarvoor, zonder gevaar, gas te verleen.

— Te Austerlitz bij Zeist wordt, zoo menigvuldig E. bl. een huis gebouwd, om te worden bewoond door een katechiseermeester, om de godsdienstige belangen van dat oord te behartigen.

Men verneemt met diep leedwezen, dat onze dienstelijke vaderlandsche oogarts dr. *W. Hendriks*, rector van het geneeskundig etablissement Zuidersburg, sedert eenigen tijd lijdende is aan eene zeer ernstige oogontsteking. Te meer bedroevend is deze omstandigheid, omdat zij het gevolg is van de zelfverloochening des geneesheers in de uitoefening van zijn beroep.

Het Oranjekanaal is thans over zijne geheele lengte voor de scheepvaart opengesteld. Daardoor is het werk voltooid, dat voor Drenthe's welvaart en 't grootste belang is, en dat krachtig zal kunnen medewerken tot deszelfs ontwikkeling. Men is voor de daartelling den ontwerpers en de maatschappij, die het plan volvoerden, dus grooten dank verschuldigd.

Eergisteren heeft de arrondissements-regtbank te Middelburg (burgerlijke kamer) uitspraak gedaan in de vordering van *P. Adriaanse* en *J. de Rijke*, tegen den griffier van het provinciaal gerechtshof te Zeeland, tot teruggave van door hen bij het afsluiten eener sloot toevallig gevondene geldspeciën van een nominaal bedrag van f 1919,30, en welke ten dienste der justitie zijn in beslag genomen. Overeenkomstig de konklusie, door het openbaar de regtbank op den 15. September jl. genomen, heeft de regtbank beslist, dat den vindere als zoodanig regtens de helft toekomt en de wederhelft aan den grondeigenaar.

Te Breda is eergister voormiddags ten 11 ure, overleden de gepensioneerde generaal *Madiol*, een officier, die vele uitstekende diensten aan het vaderland heeft bewezen.

WATERHOOGTE.
7 Oct., 0.89 El; + AP. 7.84. Gev. 1 d.

MADRID, 3 Oktober.
De *Gaceta* van heden publiceert een koninklijk decreet, de regering autoriserende tot het ontvangen van aanbiddingen voor het in de vaart brengen eener vlootbootdienst tusschen het Schiereiland en de Antillen.

De *Epoca* meent, dat de regering aan de kerk het recht tot aankoop van vaste goederen zal verleenen.

WEENEN, 4 Oktober.
De keizer, zegt men, heeft, aan den minister van eeredienst, graaf *Thun*, een reskript gezonden, waarbij voor het vervolg de autorisatie wordt ingetrokken voor de bijeenkomsten van geleerden uit verschillende landen en de daaraan verbonden uitroeping. Dit gerucht vereischt echter nadere bevestiging.

Met de werkzaamheden voor den spoorweg te Kustlandsche aan den Donau is een begin gemaakt.

WEENEN, 5 Oktober.
De *Wiener Ztg.*, bevat heden de nieuwe wet betreffende de konscriptie en rekrutering voor het Oostenrijks leger. De duur der dienst zal nu zes jaren zijn, maar slechts zeven klassen zullen voortaan onder de wapenen worden gehouden. — De wettelijke titels zullen geen regt meer geven op vrijstelling.

Koning *Otto* wordt te Triest verwacht, waar hij met de vloot zal gaan om naar Griekenland terug te keeren.

WEENEN, 5 Oktober.
Vorst *Danielo* heeft, ondanks zijne beloften, de gewonden bij den jongsten inval gemaakt en den vijand niet teruggegeven; de bewoners van Kolaschim hebben zich daarom tot de Porte gewend, die er den verzoenden gezanten kennis van gegeven heeft, en dezen zullen nu bij hem op de naleving dier beloften aandringen.

TRIEST, 7 Oktober.
De volgende tijdingen, loopende tot den 2., zijn heden nog uit Konstantinopel ontvangen:

Lord *Redcliffe* had in last, den sultan het leedwezen der Engelsche regering over het bombardement van Djedda te betuigen en eene vergoeding voor de geleden schade aan te bieden, alsmede om voor de komende jaren den huur van het eiland Perim te verzoeken. De heer *de Thouvenel* zou den 13. Konstantinopel verlaten.

De Turksche regering heeft een kommissaris en twee regementen naar Bagdad gezonden.

BERLIJN, 6 Oktober.
De *Staats-Anzeiger* meldt heden, dat de geruchten omtrent eene verergering van 's konings toestand ongegrond zijn, en die toestand nog juist zoo is als hij in de laatste maanden geweest is. Men meldt, dat het koninklijk besluit betreffende de regentschapskwestie morgen of overmorgen zal worden hersteld.

De beide landverhuizers schenen door innige vriendschap aan elkander verbonden, doch dikwerf bedriegt de schijn, want nauwelijks waren zij in het Vaderland teruggekeerd, of een hevige twist rees tusschen hen, met dit gevolg, dat de een weinige oogenblikken later dood ter aarde lag. De bedrjver van den moord beweert nu, dat hij de rijke man is, dat zijn medgezel hem wilde berooven, en dat hij van het regt van zelfverdediging gebruik heeft gemaakt. Men vermoedt echter, dat de verslagene de rijke was, en dat de andere den moord heeft bedreven, om zich diens schatten toe te eigenen. Bewijzen heeft men evenwel tot heden niet, en men moet inlichtingen inwinnen bij de direktie der Hamburgsche stoomboot, met welke de emigranten de terugreis gemaakt hebben, alsmede in Kalifornië, zoodat zulks tot een langdurig en moeilijk regtsgeeding aanleiding geven zal.

LONDEN, 6 Oktober.

De regering maakt heden het antwoord openbaar, door lord *Canning* gegeven op de depeche, waarbij dd. 19 April de *Board of Control* de proklamatie van Oude hevig gispte. De goeverneur beklagt zich daarin over de publiciteit in Engeland aan dat stuk gegeven, waardoor de moeilijkheden, waarin zich de Indische regering bevond nog zouden vermeerderen, door haar gezag te verzwakken en den tegenstand der opstandelingen in Oude aan te moedigen. Hij verklaart, dat niets hem zal weêrhouden van wat hij zijn pligt acht, en dat, daar eene overdracht van het bestuur in andere handen slechts de bevrediging des lands zou verschuiven, hij in dezen moeievollen tijd zijn mandaat niet uit eigen beweging zal neêrleggen. Hij licht vervolgens zijne opinie ten opzichte van wat gedaan moet worden nader toe, regtvaardigt wat hij gedaan heeft, en verzoekt ten slotte, dat men hem zal ontslaan zoo men meent dat hij zich vergist heeft, of met te veel zwakheid heeft gehandeld, of wel zoo men hem geen vertrouwen meer schenkt, en dan wel zoodra mogelijk.

In een ander antwoord, tot het hof van direktoren gerigt, zet lord *Canning* de redenen uiteen, waarom hij aldus gehandeld had. Zij, zegt hij, tot wie de proklamatie gerigt was, bekommeren zich weinig om bedreigingen, maar hebben een diepen eerbied voor den gevestigden staat van zaken en de overheid. Een opstandeling, die grondeigendom bezit, aan wien men zou zeggen, dat zijne bezittingen verbeurd zullen worden verklaard, indien hij zich niet onderwerpt, zal zijne toekomst aan het lot overlaten en weigeren zich te onderwerpen, om zich aan de zijde van hen te scharen, door wier onmiddellijken invloed hij omgeven is. Daarentegen zal hij veeleer tot inkeer komen, indien hij weet, dat zijne bezittingen reeds regtens gekonfiskeerd zijn, zoodat de overheid niets anders te doen heeft om het besluit ten uitvoer te brengen, dan een ander in zijne plaats als grondeigenaar aan te wijzen. Hij zal dan inzien, dat de eenige hoop, die hem overblijft, daarin bestaat, dat hij toegevendheid ten zijnen aanzien inroept en zelfs redenen van verschooning uitvindt, nu het nog tijd is, om zich te onderwerpen.

Lord *Derby* lijdt vreesselijk aan de jicht.

De mijnwerkers van Oaks, nabij Barnsley hebben gedurende zestien weken geweigerd te werken en zich aan verschillende ongeregelde schuldigheden gemaakt, omdat hun eisch om hooger loon niet werd ingewilligd. Zij hebben eindelijk echter toegegeven en moeten zich nu nog getroosten, de helft der kosten te betalen van herstel van wat zij vernield hebben.

Omtrent *Nena Sahib* schrijft men uit Calcutta aan den *Times* dat hij, gescheiden van zijn harem en zijne vrouwelijke bloedverwanten, welke hij onder zijne bescherming genomen had, in de bosschen rondzwervt, slechts op eigen veiligheid bedacht. De Muzelmannen hebben afschuw van hem, wijl hij vrouwen en kinderen vermoordde en prins *Keroze Shah* in eene proklamatie die moorden als oorzaak aangewezen heeft van de nederlagen, slag op slag den geloovigen toegezonden. Hij heeft ongeveer 2000 man bij zich, die zijne schuilplaats bewaken.

De N. Amerik. brik *Dolphyn* heeft door een list een N. Amerik. slavenhaler buit gemaakt. Daar het schip achterdocht wekte en de brik duidelijk ontweek, vervolgde de *Dolphyn* het, en heesch de Eng. vlag. De N. Amerikaan werd daardoor meer gerust, en nadat hij een paar kogels had bekomen, hield hij bij, om weldra buit te wezen. Er waren 318 negers aan boord, waarvan 12 uit gebrek aan ruimte op weg overleden. Het schip is naar Charlestown gevoerd, en de negers zullen naar Afrika worden teruggebragt. Engeland zendt de buit gemaakte negers steeds naar zijne bezittingen.

— 7 Oct. Gev. 98¹/₄; Mex. 3 pCt. 20²/₈; Peru 4¹/₂ pCt. 90¹/₄; 3 pCt. 70¹/₄; Venez. 5 pCt. 41; Port. 5 pCt. 47¹/₄; Sp. 3 pCt. 46³/₄; 1¹/₂ pCt. 30³/₄; Rusl. 4¹/₂ pCt. 100¹/₂; 5 pCt. 111¹/₂; Holl. 2¹/₂ pCt. 66³/₄; 4 pCt. 100; Sard. 93¹/₂.

PARIS, 5 Oktober.

Als nadere bijzonderheden omtrent het gebeurde met de *Charles Georges* verneemt men, dat dit vaartuig, van Bourbon zijnde afgezonden, om op de

Afrikaansche kusten arbeiders te werven, over welke werving een zich aan boord bevindend gedelegeerde der regering het toezigt hield, te Mozambique is binnengeloopen, door het weder en ziekte der ekwipaasje daartoe genoodzaakt. Daar werd het in beslag genomen, even als het geld en de lading en de arbeiders, en de bemanning werd gevangen gezet; den zieken werd geene geneeskundige hulp verleend, zoodat den volgenden morgen de maat overleed. De goeverneur van Bourbon, het feit vernemende, zond een van 's Rijks schepen met last aan den kapitein, de zaak te onderzoeken en naar bevind van zaken te handelen. Uit het onderzoek bleek, dat de kapitein der *Charles George* zich aan niets onwettigs had schuldig gemaakt, en de gezagvoerder van het oorlogschip bewerkte, dat schip en bemanning naar Lissabon werden gezonden. De zaak is hierop eene kwestie tusschen de beide regeringen geworden, en de Fransche is vast besloten daarin met het regt van den reeder ook het beginsel der immigratie van vrije arbeiders te handhaven. De reeder eischt 500000 frs. schadevergoeding. De aan boord zijnde Portugezen hebben, naar men verneemt, eene poging gedaan om het vaartuig in de haven in brand te steken, zij zijn in hechtenis genomen.

De Noord-Amerikaansche regering moet, naar men heden berigt, in allen ernst en met kracht zijn opgekomen tegen de concessie, aan eene Fransche maatschappij, tot doorgraving der landengte van Panama. Zij doet blijken dat zij eerder tot dwangmaatregelen hare toevlugt zal nemen, dan de uitvoering der overeenkomst met de *HH. Millaud* en *Belly* toe te laten.

In het *Hôtel du Louvre* worden vertrekken in gereedheid gebragt voor *Jung Bahadoor*, die, op weg naar Engeland, hier verwacht wordt.

Het hof zal ongeveer eene maand te Compiègne blijven; er zullen drie seriën invitatiën zijn, dus weder ruim stof voor de verschillende bladen om over de uitnoodiging of niet uitnoodiging van den heer *v. Hubner* te spreken.

In het paleis du Luxembourg wordt de slaapkamer van koningin *Maria de Medicis*, vol schilderijen van *Rubens*, *Raphaël*, *Philippe de Champagne*, enz. vernieuwd en hersteld.

Een kwartiermeester is door den kriegsraad, wegens het toebrengen van slagen aan zijn paard, tot vijf dagen gevangenisstraf veroordeeld.

Aangaande eene botsing tusschen twee pakketboten der keizerlijke Messageries, wordt uit Livorno het volgende vernomen: De *Hermus* en de *Avertin* zijn den 29. Sept. tegen elkander aangevaren en het laatstgenoemd schip is onverwijd gezonken; schip, lading en depêches zijn allen geheel verloren gegaan, maar men heeft al de personen der ekwipage en de passagiers kunnen redden, met uitzondering van een Genuesch priester, wiens lijk zelfs niet terug is gevonden. De gezagvoerders der beide schepen hebben den grootsten zelfopofferenden moed, met de kalmste bedaardheid gepaard, aan den dag gelegd. Kapitein *Bulot* van de *Avertin*, alleen op zijn schip gebleven, om zich te verzekeren, dat geen enkel levend wezen meer aan boord was, maar allen op de *Hermus* hadden kunnen overspringen, heeft men niet van zijnen bodem kunnen afrukken vóór dat het water hem bereikt had, en het schip onder zijne voeten wegzonk. Twee uren later reikten de passagiers van de *Avertin* hem een eervol getuigschrift van zijn schoon gedrag over.

De regtbank van Parijs heeft uitspraak gedaan in de zaak der personen, beschuldigd van het verkoopen van buitenlandsche orden en adellijke titels. De beklaagden werden tot de volgende straffen veroordeeld; *Besin* 1 jaar gevangenis en 500 fr. boete; *Bellefonds*, *Guel* en *Cabanis* 2 jaren gevangenisstraf en 500 fr. boete, *Heral* 2 jaren gevangenis en 100 fr. boete, en bij verstek twee andere beklaagden tot 3 maanden gevangenis en 100 fr. boete.

ADVERTENTIEN

* * Getrouwd:
M. VEERKAMP
en
H. T. HOLTERMAN.
Utrecht, 7 October 1858.

* * Na een langdurig en geduldig lijden, overleed heden alhier, in den bloeienden leeftijd van ruim 22 jaren, na het ontvangen der laatste HH. Sacramenten, mijn zeer beminde Zoon, de Eerwaarde Heer **PETRUS, ADRIANUS, ANTHONIUS NOBEL**, Subdiaken en Student in de Godgeleerdheid te Rijnzenburg.
P. NOBEL,
Montfoort, 5 Oct. 1858. **Med. Doctor.**

* * Degenen welke iets te vorderen hebben van — of verschuldigd zijn aan — de nalatenschap van Mevrouw de Weduwe **J. BINKS**, geb. **ARMAND**, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen ten kantore van den Notaris **J. C. SCHADEE** te Zeyst, vóór of uiterlijk op den 1. November dezes jaars.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN